

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az „Egyetértés” és az Ugron-párt.

Az „Egyetértés”, mióta Bánffy lekerült a hatalom polczáról, folytonosan támadja Bartha Miklóst, Ugron Gábert és pártját.

Bartha Miklós a M-g legutóbbi számában a következőképpen felel az E-s-nek:

Számadás.

Budapest, ápril. 21.

Arról a moocsokról, melyet az Egyetértés elvtársaimra és reám szór, elmondtam már véleményemet ezen a helyen is, választókerületemben is. Nem tapasztaltuk, hogy azok előtt, a kikkel a köz- és társas-élet összehoz, politikai és egyéni tisztességünk csorbult volna. Lelkiismeretünk tükrében tisztizáknak látjuk magunkat. Ebből az a vigasztalásunk támad, hogy az a mocok, mely felénk száll, nem hágy foltot sem testünkön, sem lelkünkön.

Az Egyetértés nagy erőlködése, hogy minket vagy elkedvetlenítsen, vagy leszorítson, „vélelénül” összeesik azzal a renden kívül való akcióval, melyet a Bánffy báró megbuktatására indítottunk és véghez vittünk. A küzdelem alatt lohasztotta az erélyt, hibáztatta az eljárást — feltette . . . kit? Bizonyára a parlamentárizmust! A küzdelem után, mikor teljes volt a siker és az ország föllelegelhetett, hogy megszabadult az abszolutizmus kísértetétől és egy olyan rendszertől, mely hazánk belső rendjét szennyye fullasztotta volna, közjogi rendjét Ischben fojtotta volna agyon: az Egyetértés véglegesen kiesett a sodrából, elvesztette a higadtságunk még a látszatát is, toporzékolt, jajgatott, ordított, turta a nyálat és nyavalygós vonaglásával elárulta, hogy féktelenségét, dühét, szertelenségét az a győzelem okozza, melyet az ellenzéki csapatok fegyverei a Bukott fölött arattak.

A mit hónapokon át a paktumról irt: a marakodásnak az a viszkegete, a becsmerlésnek szenvedélye, a beszámíthatatlanságnak fokozódó mérete patológiai tünetté vált a magyar hirlapírás kóros elfajulásának mezején. Sűrű erőfeszítései igazán méltók lettek volna nagyhirű ideggyógyászok alapos megfigyelésére. Logikai botlásait, erkölcsi tévelygéseit, furfangos malicziáit szorgalmasan olvastam. Őszintén vallom meg, hogy ez az olvasmány nem okozott nekem gyönyörűséget. Még a házi lelyet is sajnálom, ha bajt veszek észre nála. Utoljára is az Egyetértés huszonöt év óta szolgálja azokat az igazságokat, a melyek engem is hevitene. Nem maradhattam tehát közömbös, mikor láttam, hogy esztét veszítette. Fájt nekem, hogy egy jó harczossal kevesebb lett.

De ezen már túl vagyunk. Ő nem gyógyult ki, én pedig megyek tovább a magam útján. Sohasem kértem tőle sem elvet, sem tisztességet. A mi nekem van, az nekem elég: a mi az övé, azt tartsa meg magának. Ezek a kvalitások senkinél sem czafrangok. Összefüggnek lényünk mivoltával. Belőlünk nőnek ki és hozzánk tapadva élnek velünk.

Az Egyetértés abban az átkozott tévedésben sanylik, mintha elvet és tisztességet leránczizgálhatna akár rólam, akár társaimról. Pedig nem lehet. Az effajta tulajdönt az ember maga szerzi meg magának s elv és tisztesség csak akkor szűnik meg tulajdonunk lenni, a mikor magunk dobjuk el magunktól.

Saját elvem és saját tisztességem ellen csak én vétehetek. Ha vétkezem: elhány mind a kettő. Ha nem vétkezem: jöhet az Egyetértés, megrohanhat fegyverbarátja, a pártkasszás sajgó, szórhatja a gyanút, koholhatja a vádat, kotorhatja a szemetet és rám üntheti a sárcaatornának levét az utolsó csöppig: lelkem, becsülete, meggyőződés, tisztán marad mindaddig, míg azt magam be nem szennyezem. Ha nem így volna, akkor minden gézengúzok ki volnánk szolgáltatva. A

csirkefogó elszedné a zsebóráinkat, az Egyetértés elszedné elveinket s a Bukott sajtója elszedné tisztességünket.

A legteljesebb nyugalommal írom e sorokat, mert érzem és tudom, hogy az Egyetértés erőlködése az ő tisztességét nem gyarapította, az enyémet pedig nem apasztotta. A nagy közönség lát, mérlegel, ítél. Megkérdi önmagában, hogy lehet-e ártalmára a függetlenségi eszmének, ha a kormányzás és a választás megszabadul a rátpadott visszaélésektől? Mert ez volt a paktum célja s a gyulai választók népgyűlése husvét másodnapján azon reményének adott kifejezést, hogy a Széll-kormány ezeket a visszaéléseket megfogja szüntetni. Hozzáfüzte, hogy „ez által (t. i. a visszaélések megszűnése által) megnyílik annak lehetősége, hogy a népakarat szabad nyilvánulása útján a függetlenségi elvek győzelme bekövetkezik.”

Az Egyetértés ezen fönnakad. Árulást sejt. Meghódolást lát a Széll-kormány előtt és a függetlenségi zászlónak begöngyölítését. Azt írja, hogy ez lemondás a függetlenségi politika aktív szolgálata. Hogy ez a függetlenségi politikának tartós szabadulása, csak nem tudja, hogy várakozási illetmény-nyel-e, vagy anélkül.

Magyarán: az Egyetértés nem tudja, hogy kapok-e zsoldot a Széll-kormánytól, vagy nem kapok. Mivel azonban kérdezi, ennél fogva fölteszi, hogy kapok. Mit feleljek erre? Az Egyetértés-nél jól tudják, hogy mindkét kezemre nyomorék vagyok. Ez az állapot egyfelől visszatart attól, hogy egyéniességében sértegessek valakit, másfelől arra kényszerít, hogy türjek. Ez az állapot tehát bizsónságha helyezi mindazokat, a kik nem tintával irnak ellenem, hanem piszokkal.

De a kérdés tárgyi részét nehéz elhallgatni.

A gyulai rezolúció reményét fejezi ki, hogy a kormányzás és választás megtisztul a visszaélésektől s ez által alkalom nyílik elveink győzelmére. Hogyan nyílik meg ez az alkalom? Ugy, hogy a népakarat szabadon nyilvánulhat.

Az Egyetértés ezt a fölfogást hibáztatja, elítéli, megtámadja. Azt-e, hogy szabadulni óhajtunk a visszaélésektől? Azt-e, hogy a népakarat szabad nyilvánulására törekszünk? Azt-e, hogy a függetlenségi elvek győzelme bekövetkezzék? Valóban azt. Mert tény, hogy hibáztat, elítél és támad s az is tény, hogy abban a határozatban semmi egyéb mondva nincs.

Az Egyetértés ezen fölfogása nem új. A paktum is arra nyitott kilátást, hogy megszabadulunk a választási visszaélésektől és a kormányzás korrupciójától. És az Egyetértés a paktumot is hibáztatta, elítélte, megtámadta. Józan észszel ebből csak azt lehet következtetni, hogy az E-s nem kívánja a visszaélések megszüntetését, a mint-hogy mindazokat, kik azt kívánták és előidézni iparkodnak, hatra-vakra üldözi is.

Mi azt tartjuk, hogy elveink csak megtisztult választások rendjén juthatnak győzelemre. Az E-s ezt a fölfogást kárhóztatja. Mi hát neki a véleménye? Talán erőszakos választásoktól várt sikert? Avagy talán éppen a sikert nem akarja? Lehetőségek.

Ilyenformán köztünk az akülönbség, hogy mi győzni óhajtunk, az E-s csak lenni óhajt. Mi azt akarjuk, hogy hazánk hasznát lássa elveinknek; ő azt, hogy pártja huzzon hasznát az elvekből.

Ez bizony nagyocská különbség. Mi kutatjuk azokat az okokat, a melyek miatt egy nemzet nagy történelmi igazságai nem mehetnek át az életbe. Az egyik okot abban találjuk, hogy a népakarat nem nyilvánulhatott eddigelé szabadon. Az E-s nem kutat, hanem szidalmaz minket. Mi keressük azt az eszközt, mely győzelemre ve-

zetheti elveinket. Az E-s nem keres, hanem vádolja, gyanusítja, rágalmazza munkánkat.

Lehet-e többségre jutnunk tiszta választások nélkül? Lehet-e életbe lépetni elveinket, ha nincs többségünk? És lehet-e olyan rüpek modorral, amilyent az E-s használ, többséget szerezni? Feleljen erre a józan, becsület-tudó, elvhü közönség.

Bartha Miklós.

Politikai hir.

Válság az osztrák kabinetben. Körber kabinete a Reichráth megnyitása előtt valószínűség szerint rekonstrukción megy keresztül. Egy miniszter távozását egésze határozottan emlegetik — Coll bárót, a ki mielőtt eljött Bécsbe miniszternek — Szófiában diplomáciai ügyvivő lett. Az halatszok, hogy elmegy Konstantinápolyba nagykövetségnek, mert az ottani Calice báró előrehaladott korára való tekintettel, lemondani készül.

A kulisszák mögöl.

Egyik előkelő tagja a magyar politikai világnak érdekes eszmecserét folytatott egyik lapudósítóval, mely utóbbi a következőkben számol be a beszélgetés eredményéről.

1. *Bánffy és az udvar.* Bánffinak már miniszterelnök korában egyik gyengéje volt, hogy ur maradjon; mániája volt, hogy folyton a korona bizalmára hivatkozott. Most is, hogy már régen megszűnt tetteivel ténnyező lenni, szeret még folyton erre hivatkozni és egy legutóbbi megjelent értekezésben ezeket mondotta Bánffy:

— *Okom van arra a fölvetésre, hogy a királynak irántam való kegye és bizodalma a régi.*

Ezzel szemben teljes felelősséget vállalhatok a következő tényért.

A Széll-kabinet egyik jelenlegi tagja, ki a Bánffy-kabinetnek is tagja volt (báró Fejérváry?), legutóbbi Bécsben időzése alkalmával fölkeretett arra, hogy közölje a főudvarmesterrel, hogy (ipsissimis verbis) „legilletesebb helyen nem látják jó szemmel, ha egy, a jelenlegi kormány ajánlatára kinevezett közjogi méltóság a kormánynak és azzal a koronának kellemetlenségeket okoz.”

Az illető miniszter megvitte Bánffynak az izenetet, a mire Bánffy sietett Bécsbe oly mentegetődzést küldeni, melynek értelme az volt, hogy ő a neki tulajdonított „támadásoktól” távol áll (l).

2. *Bánffy, Széll, Khuen-Héderváry és Szilágyi.* Ez a négy név így egymás mellé állítva egy nagy intriganak szereplői, melynek szálait báró Bánffy Dezső mozgatja. A volt miniszterelnök ugyanis Bécsben állandó összeköttetéseket tart fenn és ezeknek révén befekettit, ócsárol és gyanusít minden oly magyar politikust, a ki fölül Bánffy azt tartja, hogy az ő „jövendőbeli czirkulusait” megzavarhatja.

Igy Széll fölül itt Bécsben azt beszélgeti, hogy fontos, Ausztriát illető ügyeket, melyek még a Bánffy-kormány utolsó idejéből maradtak elintézetlenül, Széll „a monarchia hátrányára” egyre késlelteti, csak azért, mert ezáltal elkerülheti ez ellenzék támadásait.

Szilágyit azzal denuancizálja, hogy ő volt az obstrukció vezetője, Khuen-Hédervári fölül pedig est rebesgetik Bécsben, hogy ő mozgatja a dalmát kérdést, hogy ezáltal az osztrák, de főleg a közös kormányznak nehézségeket okozzon. A hírlélek mind egy és ugyanazon forrásból erednek és világos czéljuk az, hogy dokumentálhassák, miszerint a koronának Magyarországon csak egy megbízható embere van és ez — báró Bánffy Dezső. A hírhordozók leginkább a budapesti bankkörökkel élénk kontaktusban levő egyének, kik — nem tudni mi okból — még egyre azt remélik, hogy Bánffyuralma vissza fog térni.

A magyar fürdők jövője.

Kolozsvár, ápril. 23.

A Széll kormány törvényjavaslatot dolgoztatott ki a magyar fürdők rendezése s jövőjük biztosítását érdekében.

Késégkivül, nagy fontosságu ez a javaslat, mert gazdasági fejlődésünkre nézve

a fürdők sorsa nagy hatással bír, s csak elismeréssel fogadhatjuk a kormány kezdeményezését.

A mi a fürdők rendezését illeti, az meg volt eddig is; a gyógyhely jellegével nem parázhatott egy sem engedély nélkül, fűrdőbiztos is volt mindegyiknek. Nem is ezen fordult meg a magyar fürdők elmaradottsága.

Hanem az bizonyos volt, hogy az állam és a hatóságok részéről alig, vagy egyáltalában nem részesültek a fürdők kellő támogatásban. Különösen pedig az adórendszert éreztette velük nyomását. Akárhány tulajdonos panaszkodott, hogy a gyakran szemére vetett drágaságra egyenesen az kényserít, hogy a rövid fűrdőidő dacára is a lakosztályok után az egész évi jövedelemre szabott adót kell fizetnie.

A javaslat nagy adómentességet is biztosít az építetőknek. Üdvös intézkedés.

Ebből az okból tehát nem hivatkozhatnak majd arra a tulajdonosok, hogy drágán kell adniok a fürdőt.

E nagy segítség mellett azonban még mindig nem fogunk célt érni, ha a tulajdonosok nem fognak több élelmeséget tanusítani, mind eddig. A magyar közönség is hibás ugyan, de nem szabad mereven csak a közönséget vádolni; mert nem hihetjük el, hogy egy kis töredéken kívül nem kerene föl a magyar közönség szívesebben a magyar fürdőt, az oleos utidij mellett, ha ugyanazt a kényelmet és jót ugyanazon az áron kapja, mit a külföldön.

Az új törvényjavaslat főbb intézkedései következők volnának:

A gyógykezelőokra szolgáló toldaleképitések 30. ujból felépített házak 20 évi adómentességet élveznek. Az italmérési engedély kiadásánál a fűrdőtulajdonosnak, vagy annak, a ki ez ajánl, lehetőleg elsőbbség adandó.

A gyógyhelyek tulajdonosait tizenöt évre kereseti, jövedelmi, pótdó, közszégi adó, ipar és kereskedelmi kamarai illeték nem terheli, a vállalat céljaira szolgáló ingatlanok vételénél közszégi, átírási illeték alól mentesek; ha a teleptulajdonos részvénytársaság volna, a részvénytőke főlelemése, a részvények kibocsátása és minden idevágó szerződés-okirat bélyegmentes.

A földmívelési miniszter a gyógyhelyek építéséhez, fejlesztéséhez a kincstári birtokok rendelkezésére álló építési anyagot beszerzési áron adhatja. A gyógyhelyek fejlesztésére kisajátításnak is van helye. E kedvezményeket gyógyhatásuaknak nyilvánított ásványvizforrásokra is állanak.

Mesterséges ásványvíz gyártása, árusítása tilos olyan vidéken, a hol egy egy üdülőhely létesítése a vidék kereseti viszonyánál, vagy túlnépesedés folytán szociális szempontból is megokolt, a telep szervezését állami feladatul ismerik el.

Vajha fűrdőgyűnk, mint nemzeti vagyonosodásunk egyik nagy tényezője, megnyerné e javaslatban föllendülésének igazi alapját.

Wesselényi Miklós.

Kolozsvár, április 23.

„A kürtölésnek ebben az esztendőjében kapja vissza ismét kiki az ő birtokát” — mondják az irás szavai. A mult nap a kürtölés napja volt, mert ifj. Wesselényi Miklós báró halálának ötvenedik évfordulóját jelezte.

S mégis rideg közönnnyel futja át e napot majdnem egy egész nemzet köztudata.

Csak galambosz matrónák tekintenek könnyező szemmel a multba, hiszen szívük hajnalhasadásának eszménye volt az „oroszlánsörényű báró”. Ő róla álmodták első rózsa álmaikat.

Csak reszkető szavu agastyánok emlékeznek rá vissza...

„Hej, mikor még százheten — a nádor tiltakozása ellenére is — Pozsonyból üdvözlötet irtunk az erdélyi országgyűlésre a szabadság lángszavú apostolának... Az volt ám az ember... Egy csapással vágta le ama német vívmósternek a karját, kit ellenei álnokul fölfogadtak, hogy életére törjön... Bizony régen volt az... de szép is volt...”

Kegyeletteljes kötelességnek tartjuk hát mi is, hogy a „kürtölés napján” némely dolgokat felelevenítsünk róla.

Kemény Zsigmond beszéli el, hogy édesapja a hat éves gyermek Miklóst feldobja egy szilaj paripa hátára, mert azt mondta: „Félek tőle.” De a Wesselényi-vér hamar lobbott vet a gyermek szívében s addig nyargalja a vad mént, míg meg nem juhászik.

Tíz éves korában kerdort ránt Közép-Szolnokmegye egyik gyűlésén édesapja védel-

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri ozlikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

mére, mert őt a rendek heveskedése miatt el akarják távolítani a tereméből.

A magyar sajtószabadság történetében is érdekes jelenetet jegyez fel a historikus Wesselényiről.

Az 1834. évi erdélyi országgyűlésen, miutau a praeventiv cenzurát az országgyűlési jegyzőkönyvekre is kiterjesztették, Wesselényi egy sajtóképet ajándékoz az országgyűlésnek „azon óhajtsággal és föltétellel, hogy az egyedül annak tulajdona legyen, ahhoz semmi felső hatalom nem nyulhat, az iránt egyedül az országos karok és rendek rendelkezhetnek és hogy annak semmi tilalom vagy akadályozás által meg nem szűnendő gyakorlását a karok és rendek a világosság terjesztésére, a törvényes és hazafiai érzés öregbítésére s minden jó és szép kifejtésére örök időkn át használhassák”.

Wesselényi önmaga nyomtatta le az első ivet, de többet azon a gépen nem is nyomtattak, mert a kormány fölfoglalta.

Annyira félték a felvilágosodottságtól, hogy a megtörtént igazságokat sem engedték napfényre jönni.

E tetteért s az örökválság ügyében Szatmárban mondott beszédeért a fiscus nota perbe fogta Wesselényit.

A védelmet Kölesy Ferencz vállalta magára. A tárgyalás három évig folyt s a fényes védelem dacára is az önkényes hatalom három évi fogságra ítélte, melyet a budai várban kellett volna eltöltenie.

Elítélték, börtönre vetették hát azt a férfit, ki pár nappal azelőtt az ország szívében, Pesten, ezer meg ezer embernek mentette meg életét az árvízről. Gyönyörűn írja le Wesselényi e tettet Déryné hátrahagyott naplójában.

A költő király Jókai pedig „Kárpáti Zoltánjában” monumentum aere perenninus állít neki.

Wesselényi népszerűsége ekkor érte el delelő pontját, s a midőn a zsarnokság zsoldosai börtönbe hurcolták, a vármegyék szilaj indulattal s pokoli elkeseredettséggel irtak fel ezen törvénytelenések ellen.

A kormány maga is megijedt a közhangulat e rémes morájától s Deák Ferencz körben járására — bár József nádor ellenzete — megengedte neki, hogy szembejárnak gyógyítása végett Graefenbergbe utazhasson.

Az 1839. évi erdélyi országgyűlésen kihirdetett általános megkegyelmezés folytán haza tér, de szemé világával elveszti lelki tisztán látását is. Többé nem tud helyesen tájékozódni a politika mezején.

Csalódva vonul vissza A szabadságharczait távol van. Graefenbergben tölti napjait.

S midőn 1850. év tavaszán visszatér egy dunai hajón leigázott hazájába, tudgyuladása esik s néhány nap mulva április 22-ikén nemes lelke egy jobb hazába száll, hol a szabadságnak örökké pirosló rózsaája virul, hol minden ember, ember egyaránt.

Oravecz Ödön.

Állatvédő közgyűlés.

Kolozsvár, ápril. 22.

A kolozsvári állatvédő egyesület szokasos évi közgyűlést tegnap d. e. 11 órakor tartotta meg a polgármesteri tanácskozó teremben a tagok és az érdeklődő közönség nagy számának jelenlétében. Érdekes és tanulságos volt ez a közgyűlés, mivel a tárgysorozat egyes pontjainak a megbeszélése alkalmával tiszta kéjben táruult fel az a komoly és üdvös munkásság, melyet az állatvédő egyesület ebben az évben is programjának megvalósítása érdekében tanusított. Megnagytolt és egyuttal buzdító hatással voltak a tagokra az elölkő, br. Bánffy Zoltánné szavai, ki megnyitó beszédében ismertette az egyesület törekvéseit s egyben figyelmeztetett arra a nemes munkára, mely az egyesületre a jövőben még nagyobb feladatok keresztülvitelét írja elő. Az állatvédelem jelentőségét, czélját és hatását fejtezték ki azok a valóban előkelő lélekre és nemes kedélyre valló szavak, melyek megnyitójának bevezetése gyantán elhangzottak:

„Midőn elfogadtuk az állatvédő egyesület ölnöki tisztségét — mondta br. Bánffy Zoltánné — tettük a humanizmus szempontjából, de másodsorban azért is, mivel számítottunk Kolozsvár város nemes és előkelő közönségének támogatására, másfelől pedig szívünk is vonzott, hogy az állatvédelem oly fontos ügyének szolgálatot tegyünk. Hiszen a műveltséggel vele jár Isten min-

kissé bénította. Később aztán belemelegedett, hangja (mely határozottan kellemes) kibontakozott és ha nem is egységes, de helyenként sikerült ábrázolást látnunk tőle. Azt azonban ismételtük, hogy szívesebben láttuk volna őt egy más darabban és egy kevésbé komplikált szerepben; olyanban, melynek nyomán határozott bírálatot lehetne mondani tehetségéről ebből nem lehet.

Az előadás különben végtelenül hosszúra nyúlt; úgy látszik, senkit sem ambícionált Banville darabja, mert a szereplőkre sem lehetett ráfogni (még a sugó sem merne bizonyítványt adni róla), hogy bár egyik is tudta volna szerepét.

Annál jobban elő volt készítve a *Bajzások* előadása, melyet minden zeneértő szívesen hallgatott végig. Erről az előadásról sokszor írtunk; de sebj, Az érdem most is érdem. Az énekes színész drágább, többet is kell dicsérni (legalább ők így fogják fel a dolgot). *Szekely Irén* (Nedda) színes éneke és játéka egyaránt kiváló dicséretre méltók. *Mezei* (Cánio), *Fehér* (Tonio), *Mányai* (Silvio) játszták a főszerepeket; énekelni jeleségeiket Leoncavallo operájának előadásai után sokszor föllelítettük. A kar is erősebb most. *Stephanides* vezényletében tűz és energia volt.

Ritka jó előadásban láttuk tegnap Szigeti *Vén bakancsos és fia a huszár* című darabját. A vén bakancsos szerepében *Szentgyörgyi* csak úgy süttögeti el az ő genitálitásának rakétáit. Ezekben a szerepekben érvényesül ő a maga karakterisztikus mivoltában. Jeles tanítvány a huszár, *Kassai*. Jó jellemzésnek bizonyult a komikus, *Dezséri* (Veres, korcsmáros); jó komikusnak a jellemzés, *Bartos* (Hangos, kántor). *Iványi* két éves balszerencse után végre kapott egy magának való szerepet (Friczi); de nem a szereposztó jóvoltából (ez is jellemző dolog), mert az Miklósnak szánta. Az ő dolga, hogyan kapta; nem tartozik ide. Fő, hogy jó volt; csak a sikert meg ne irigyelte volna tőle a kortinahúzó, a ki nyakára eresztette a függőnyt. Van ebben a darabban egy tudd el, ne vedd el szerep, nem is szerep: Lidi. Csak azért csinálta bele az öreg Szigeti, hogy nő is énekeljen a darabban. *Komlósi* Emma játszta és jobb volt, mint a szerep (ez ugyan nem kunszt); de sokkal jobb volt, nagyon jó volt, mert szerepnek néztük azt, a mi tulajdonképpen semmi: és ez már érdem. Lám, ilyen aprócskép szerepben is fel lehet tűnni, ha tehetség van; valamint, hogy nagy szerepben is el lehet veszni, tehetség híján. *Hatala* Györgyi (Ilon) értelmes, igaz és néha meglehetően volt; de tulokat akart produkálni és ezért a nagy kitöréssel tulzása esett, a mi ugyan csekély hiba és hajlandók vagyunk érdemnek tudni be. (b.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 23.

— **A reformátusok konventje.** Holnap délelőtt 10 órakor kezdődik a reformátusoknak ez ideig egyetemes konventje. A konventet megelőzőleg most üléseznek a különféle bizottságok, hogy a konvent napirendjére kerülő tárgyakat előkészítsék. Ma délután a tanügyi bizottság tartott ülést Antal Gábor püspök elnöklésével. A középiskolai tanügyi tárgyalása kapcsán a bizottság egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki, mely az állami revideált középiskolai tanulóterv figyelembevételével a felekezeti középiskolák tanulótervét lesz hivatva megállapítani. Előterjesztették azután a református gimnáziumok részére kiutalt állami segítség mibenállását, amennyiben ez iskolák egy részének a kormány már folyósította a segítséget, másik része azonban még nem kapta meg.

— **Losonczy János**, városi árvaszéki elnök nehéz befegsége lassan javul ugyan, de állapota még mind igen súlyosnak mondható és a betegnek teljes nyugalomra és gondos ápolásra van szüksége, hogy egészsége helyre álljon. Ismerősei és barátai, a kik érdeklődnek a beteg állapota iránt, természetesen csak ritkán látogathatják, mert minden izgalom árthat a betegnek.

— **Béla napja.** Kolozsvár város Béla nevet viselő polgárainak ma minden körben szeltek gratuláltak az ismerősök és jó barátok. Ezek sorában *Biró* Béla apátplébánosnál a papság már a délelőtti tisztelgett s az ősz főpapat folyton sokan keresték fel szerencsekívánataikkal a társadalom előkelőségei közül. Dálben a Kolozsvári Dalkör, melynek ő az elnöke — járult testületileg eléje, a kiknek nevében Pollák Lajos máv. felügyelő, a Dalkör lelkes alelnöke mondott üdvözlő beszédet, melyre a plébános meghatva válaszolt. A vármegye részéről *Hory* Béla árvaszéki elnököt üdvözlötték a kartársai és a közelet több előkelősége. A r. kath. főgymnasiumban dr. *Lóky* Bélát, a tanári karnak a kiváló fiatal tagját üdvözlötték nagy szeretettel a pályatársai és a növendékek. A jeles és minden körben becsült ifju tanár

az ismerősök és tisztelők egész nap nagy számban keresték fel szerencse kívánataikkal. A tanítónő-képző intézetben *Kovács* Béla tanár részestül a kollegák és tanítványok részéről meleg ovációkban. Szintén nagy számban keresték fel tisztelői és barátai, *Deáky* Albertet is üdvözlötték névnapja alkalmából.

— **Zgorzsky László**, cs. kir. fő-törzssorvos, a kolozsvári helyőrség egészségügyi hivatalának főnökét — mint értesültünk — hasonló minőségben *Bécsbe* helyezték át, a hol már a jövő hó elején el foglalja új állását. A népszerű, s a polgári társadalomban is igen kedvelt orvos körülbelül tíz év óta tartozkodik Kolozsvárt, mint katonai egészségügyi főnök. Ez idő alatt úgy katonai, mint polgári körökben általános rokonszenvnek örvendett. Áthelyezését sokan élénken fájlaák. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy ezen áthelyezés következtében a katonai egészségügyi hivatal ideiglenesen dr. *Turcsa* János törzssorvos fogja vezetni.

— **A villamos erő behozatala Kolozvárra.** Szombaton délután folytatták a szakosztályok a villamos erő behozatalára vonatkozó szerződés tárgyalását. Nagy érdeklődés nyilvánult az ügy iránt, minden oldalról megvitaták a szerződési tervezetet és ennek alapján tárgyalás alapjául általános-ságban azt el is fogadták. A részleteknél hozzászólt Fekete Héla előadón kívül Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester, Somogy István, dr. Tutsek Sándor, Török István, Polcz Rezső és mások. A szerződés részleteinél elfogadták az I. pontot, továbbá a II. Vezetékek minősége. III. Földásások. IV. Szabályok az áthelyezéseknél. V. Szabályok az erőszolgáltatás megszaktása érdekében — ezimek alá foglalt fejezeteket.

Ma d. u. kerül tárgyalásra egy csiklandós fejezet: III. *Az áramszolgáltatás feltételei*, mert a kített egységekrak magasaknak tartják a szakbizottság férfiai. Valószínű, azonban, hogy a vállalkozók itt is a város és polgárság érdekeinek megfelelő engedmények tételére hajlandók lesznek, miután egyenesen az ő érdeükben áll, hogy az áramfogyasztás általánossá váljék és az energia teljesen kiaknáztassék. A szerződés tervezetének 14 pontja van.

— **A kolozsvári első iparszövetkezet** tagjai, mint halljuk, küldöttségileg készülnek Deáky Albert igazgatót felkérni, hogy érdeükben tenni sziveskedjék. A tagok azt óhajtják, hogy gondoskodjék a szövetkezet arról, hogy a legszegényebb tag is olcsón jusszon az ipara részére szükséges anyaghoz s így munkaképességét érvényesítve fejlődhesen. A legjobb kézfogás iparosok, ha illő árért jutnak nyers anyaghoz, képesek felvenni az osztrák iparral a versenyt, közel előállítanak tökéletesebben és tartósabban egyes cikkeket, mint a hogy a külföldi felületes s csak szemre tetszős, de tartósságra nem szánt cikkeket gépekkel össze-ütik. Üdvös missziója volna e szövetkezetnek, mert a módlingi, karlsbadi és más cipőgyárak, valamint a külföldön előállított kész ruhák egy részét ki lehetne szorítani ezzel nemcsak kenyeret adnának az iparosoknak, de a város jóvedelmét lehetne fokozni és a közvagyonosodást előmozdítani. Azért arra kéri az illetők az igazgatót, hogy érdeükben gyűlést hívjon össze, melyben a módozatok felett tanácskozzanak.

— **Felolvasási estély.** A Szent Antal-gyermekmenház javára rendezett felolvasási estélyek kilencedike holnap — kedden délután 6 órakor tartatik meg a r. kath. főgymnasium nagytermében. A rendező bizottság az estély műsorát ezekben állapította meg:

1. „Szárnyat ölt” kar „Nabukudonozor” dalműből, éneklí a „Szent Antal” 2. „A legboldogabb” költemény Váradí Antalról, szavalja: *Benedek* Erzsike kisasszony. 3. Az esztergomi bazilika és egyházi kincstár” felolvasás, tartja: *Urschitz* Anna Gabriella óvónő. 4. „Bűnbánó” kar „Rinaldo” dalműből, éneklí a „Szent Antal” énekkara. 5. „Egy szív története” költemény Békésy Mihálytól, szavalja: *Kerekes* István úr. 6. „A teremtek”-ből részlet Haydintól, éneklí a „Szent Antal” énekkara.

— **A házfőnök betegsége.** Mint örömmel értesültünk *Kozár* Ferenc, a kegyesrendi társház főnöke, a ki több héten át súlyos betegen feküdt, most már nagyszámu tisztelőinek és pályatársainak nagy öröme tölélt a betegségből, s meg kezdte hivatalos dolgainak végzését.

— **Ifj. Téglás Gábor** költeményei május hó végén fogják elhagyni a sajtót, a kinekél gyűjtő ívek vannak eh 24-ig sziveskedjenek a kiadók bármelyikhez az előfizetési pénzzel együtt beküldeni.

— **Gunesch Károly jubileuma.** A helyi ág. evang. elemi iskola nyugalomba készülő tanítójának Gunesch Károly tanítványai, tegnap d. u. a városi polgári fu-iskola helyiségében szép számmal gyűltek egybe s Orbán Géza, városi hivatalnok kor-előklote mellett eszmecserét folytattak arról, hogy volt tanítójuk nyugalomba vonulásakor mily módon jutassák kifejezésre iránta érzett haláljukat. Az intéző bizottság megalakítását egy újabb, folyó hó 28-án (szombator) d. u. 5 órakor, ugyannak a fu-iskola helyiségében tartanék értekezletre halasztották, melyet előre ajánlunk az érdeklődők figyelmébe.

— **Rendőri krónika.** A hidegtől még az akasztott ember is irtozik; nyáron senki sem lop télikabátot; könnyebb télen tolvajt fogni, mint nyáron. Ebből a három örökigazságból körülbelül össze lehetne állítani találomra a rendőri krónikát, íjátatlanra, vagy jobban mondva találomra, itt Kolozsvárt. Mert ez az a város, a hol legkevesebb a rendőri hír. Mivel a publikum sem lelkesül a hírlapi szenzációért; a szenzációt csináló emberek is hiányoznak. Elmúltik egész hét, hogy a rendő-

ségnek jelentékenyebb híre nincs. A mi van, nem megírni való. Ez nem baj. Hala Istennek, a modernség szele még nem legyintette meg Kolozsvárt, ha mindjárt itt is készülnek hírek amerikai mód-szerint. Az első meleg tavaszi szellő dolgot adott a rendőri krónikának és lapjait sürin hirtette tele a jegyzőkönyvek apró betűivel. Egy csomó ember kirándult a zöldbé. A sör, bor és a meleg meghozta a virtust s egy csomó felpofozott ember panasza töltötte be a rendőrképtánság szobájának csöndjét. A másik szintén tavaszi tünet. Egy pár ember, kinek nem volt pénze, engedély és felhatalmazás nélkül vette igénybe a más zsebet és kasszáját. Tekintettel arra, hogy az ilyen művelet „lojpas” néven ismeretes, a rendőrség befogott egy pár embert. A ki a felpofozott emberek névsora és a tolvajok kiléte iránt érdeklődik, forduljon a rendőrséghez, mert mi ezen jelentéktelen apróságokért nem akarjuk átadni őket a halgatatlanságnak.

— **Méltóságos elektrotechnikus tanoncz és kolozsvári üveges „gyakornok”.** A kolozsvári iparos tanoncz munkakiállítás tárgyai között egy tükrön egy csodabogarat láttunk. Az üvegesmester agyveleje szűlte a csodabogarat, bizonyítván egy darab papirosra, a kiállított tükröt csakugyan N. N. üveges gyakornok készítette. Még fordult elő egy másik kiállításon, hogy lábtű művész gyakornok állított ki piros eszmat s azért megemlítjük, hogy Eszterházy Mihály gróf beállott *elektro-technikus írnasnak*. A budapesti technológiai ipariskolába iratkozott be s most tanoncza az elektro-technikai osztálynak.

A méltóságos iparos inas az elektromos csodának nemcsak tudományos magyarázatát tanulja, hanem technikai kereszttűvitelét is. Már kitűnően el tud banni az elektromotorokkal, tudja őket leszerelni és felszerelni, a gép hibáit kijavítani, tud elektromos világítást berendezni, telefont szerelni, sőt villamos csengőkkel is ellátni egy polgári lakást. Minden gyakorlati részét az elektrotechnikának tanulja, olyan részletességgel és alapos-sággal, hogy egy hónap múlva már felszabadul s akkor megkapja a villamos-szerelői diplomát. Eszterházy Mihály gróf, méltóságos tanuló előtt, emeljünk kalapot!

— **Uj pestisbacillus.** Tokióból jelentik, hogy Kitasalo ottani orvos bakteorologus a pestisnek egy új bacillust fedezte fel, mely egészen elüt a Jersin fele pestisbacillustól. Kit sato azt hiszi, hogy a Jersin féle szérumnak azért nincs minden esetben hatása, mert a két bacillus más természetű és ha az ő általa fölfedezett bacillusok vannak többségben, akkor a Jersin-szerum hatástalan, Kitasalo biztosra veszi, hogy abban az esetben az ő széruma fog használni és ezzel meg lesz oldva a pestis biztos gyógyításának kérdése.

— **Denaturált szesz, mint élvezeti cikk.** Vidéki korcsmákban sok megegett folyadékot itatnak meg a szegény néppel. Keveset törődnek vele a közegészségügyi férfiak, a közigazgatás emberei pedig legelőbb helyen szemet hunynak a pancsolt, mérges italok árusítása előtt. Most egy érdekes feljelentés történt a kolozsvári rendőrségnél. Egy pálinka áruló oláh korcsmáros u. is panaszt tett, hogy ő Hirsch Ödön kolozsvári szeszgyárostól 100 liter pálinkát vásárolt, a pálinka azonban emberi élvezetre alkalmatlan, **bűdös denaturált** folyadék. A hordó, melybe a kérdéses ital van lepecsételve, a kolozsvári rendőrségnél őrtetik. Az országos vegyvizsgáló bizottság analízise fog dönteni e kérdés felett.

— **Tanulótársak találkozója.** Dr. Szász Gerő, máramaroszigeti kir. aligvez ezen az uton kéri fel osztálytársait, kikkel az 1891 év. júnusában a kolozsvári ev. ref. főgymnasiumban érettségét tett, hogy az akkori megbeszedés és írásbelileg is vállalt kötelezőmegállapodás értelmében folyó év. június hó 15-én kolozsvárt az ev. ref. kollégiumban d. e. 9 órakor megjelenni sziveskedjenek. Felkéri meg tanuló társait arra is, hogy cimeiket és azok, kik a megjelenésben netalan akadályozva lennének, a gálló okokat vele egy levelező lapon mielőbb tudassák.

— **Párbajban agyonlőtt huszárkapitány.** A párbajnak megint egygyel több halotja van. Egy pisztolylövés újra fölszínre fogja vetni a párbajjelenes mozgalmat, újra föl fogja eleveníteni a halálos párbajok emléket, — azután minden el fog csöndesedni a legközelebbi halálos párbajig. És a sors ironiája itt is, mint a többi esetben megnyilatkozott: a halállal végződő párbajra valami csekélység, valami jelentéktelen dolog adott okot. Kecskemétről táviralozzák a szenzációs hírt, hogy ott Békassy huszárfőhadnagy Bissingen gróf huszárkapitányt párbajban agyonlőtte A végzetes párbajnak ezek a részletei: Bissingen Ottó gróf huszárkapitány Czegléden szolgált a 13-as huszároknál. A huszárkapitány valami jelentéktelen ügy fölött összeszólalkozott Békassy Ernő huszárfőhadnaggal, a ki szintén a 13. ezredben van. Bissingen provokálta a főhadnagyot. A ségedék pisztolypárbajban állapodtak meg, a melyet szombaton délen tartottak meg a kecskeméti Rudolf-javassági laktanyában. Az első lövés után Bissingen irtóztos sikoltással rogyott össze és a következő pillanatban halva feküdt a padlón. Békassy főhadnagy golyója Bissingen nyakát furta át és rögtön halált okozott. Az áldozatul eset kapitány feleségét, született Lázár Nóra grófnőt, a ki Cegléden lakik, távirálban értesítették a borzasztó szerencsétlenségről. Az özvegyggyé lett asszonyon kívül két árva siratja Bissingen gróftól.

— **Egy hivatalnok** május elsejére csinosan butorozott külön bejárata szobát keres. Ajánlatot az ár és hely megjelölésével „Butorozott szoba” Kolozsvár „Poste restante” kér.

— **Dumas és a végrehajtó.** Dumas filshez egyszer egy ur állított, be, kezében aláírási ívvel.

— Uram, szíveshjenk ötven francot aláírni egy szegény végrehajtó temetési kölcségre.

— Szívesen. Itt van száz franc, temesenek el mindjárt kettőt.

Gyászrovat.

Makray Lőrincz pénzügyi tanácsos m. kir. kataszteri igazgatót tegnap délelőtt temették el a szentegyház-utcai gyászháztól. Az elhunyt derék férfiú végisztességtételén testületileg jelenték a kataszteri hivatal tisztikara, a m. kir. pénzügyigazgatóság, erdő-igazgatóság tisztikarának tagjai és igen sokan a társadalom előkelőségei közül. A halottat szoko t segédlettel Bíró Béla apátplébános szentelte be, melynek megtörténte után a koporsót ráhelyezték a hat ló által vont gyászkocsira, Széplakra szállították, a hol a családi sirboltban helyezték öröknyugalomra. Lelki ügyeért ma délelőtt volt a gyászmise Szamosújvárt, a Ferenczrendiek templomában. Béke poraira!

Bárdosi Szabinné, *Fehér Mariska* Kolozsvárt meghalt. Az élete tavaszán elhunyt a kolozsvári telefon-hálózatnak volt szorgalmas, gondos és előzékeny kezelője.

Özv. *Mentovich* Ferenczné létfalvi Vajda Anna élete 77-edik, özvegységének 21-edik évében N.-Enyeden meghalt. Temetése f. hó 22-edikén ment végbe, nagyrészvét mellett.

Dr. *Szabady* Ferencz Udvarhely vármegye tisztí főorvosa meghalt.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A beruházási kölcsön.

Budapest, április 23.

A beruházási kölcsön ügyében Lukács László pénzügyminiszter és Kornfeld Zsigmond közt folyt tárgyalások eredményes befejezésre jutottak. A magyar kormány és a Rotschild-csoport közt megállapodás jött létre 110—120 milliónyi 4 százalékos korona aranyjradék átvételé iránt, még pedig akként, hogy 30 millió korona fix átvételük; a többire nézve a csoport fenntartotta magának az oppozíciót. A kibocsátás a nyár folyamán történik meg.

Páris ebédje.

Páris, április 23.

Tegnap a város a kiállítás megnyitásának ünnepére fényes ebédet adott, melyen a kormány tagjain kívül az összes kormánybiztosok is jelen voltak. Loubet elnök feltűnő hosszan beszélgetett Lukács Bélával, gratulálván a magyar kiállítók nagy sikeréhez.

A párisi kiállítás.

Páris, április 23.

Lukács Béla kormánybiztos a magyar kiállítás munkásainak tegnap nagy ebédet adott. Az ebéd előtt az összes munkásokat lefényképezték. A munkások Lukácsot éltették, ki viszont reájuk mondott áldomást. Felköszöntötték még a munkásokat Szemere Attila és Pázmány Dániel.

Uj udvari tanácsos.

Budapest, ápril. 23.

Babarczy Schwartzter Ottó dr.-t az egészségügyi terén szerzett érdemei elismeréséül legközelebb az udvari tanácsosi címmel fogják kitüntetni. Ez lesz az első eset, hogy orvos az udvari tanácsosi címet kapja.

A budapesti téglagyarak.

Budapest, április 23.

Tudósítónk jelenti, hogy az összes budapesti téglagyárak a rossz üzletviszonyok következtében e héten beszüntetik a munkát.

Kitüntetés.

Budapest, ápril. 23.

Széll Ignác belügyminiszteri államtitkár kitüntetése alkalmából a tegnapi nap folyamán közelétünk számos kitűnősége üdvözölte. A kitüntetés, melyben az államtitkár részesült, rendkívül kedves meglepetésül szolgált Széll Kálmán miniszterelnöknek, ki csak a kitüntetés tényéről értesült, még pedig Fehérváry Géza báró miniszter utján, kinek előterjesztésére történt a legfelsőbb elhatározás.

Szocziáldemokrata munkásgyűlés.

Budapest, ápril. 23.

Az ó-budai gyárak szocziáldemokrata munkásai tegnap délután a szent-

endrei-ut 1. szám alatt levő vendéglőben nagygyűlést tartottak, a melynek főtárgya a május elsejének megünneplése és a mult heti szocziáldemokrata országos pártgyűlésről szóló jelentéstétel volt. Grossmann Miksa indítványára elhatározták a gyűlés, hogy május elsejének megünneplését a párt tagjaira nézve kötelezővé teszi, ó-budai szocziáldemokrata munkás ezen napon nem dolgozik.

A párbaj áldozata.

Kecskemét, ápril. 23.

Gróf Bissingen Ottó halálához jelentik, hogy a gróf ezelőtt 6 évvel Nagy-Szebenben egy kardpárbajban oly súlyosan megsebesült, hogy akkor is hosszú ideig élet és halál között lebegett. Ekkor jobb kezének hüvelykujtán is levágták és ép ez okból a mostani párbajnál a szerencsétlen kimeneteli pisztolypárbaj határozottat el.

Kecskemét, ápr. 23.

A párbaj okáról azt beszélik, hogy a czeglédi gyakorlaton egy igen jelentéktelen ügy felett szólalkoztak össze.

Gróf Bissingen erősen megsértette legjobb barátját Békassyt, ki kötelességszerűleg rögtön ide utazott s jelentést tett a parancsnokságnak. A jelentés után a párbajt elhatározták.

A gróf felesége szeretete volna a két barát között a párbajt megakadályozni, de nem tudta férjét rávenni arra. Férjével ő is átment Kecskemétre, remélvén, hogy semmi baj nem fog történni és áldomás és kibékülés lesz a vége.

Mikor a párbaj szerencsétlen kimenetelét meghalotta, elájult. Azután a lovardába hajtatót, sikoltozva borult a holttestre.

A tiszték alig bírták kivinni.

A lovardából kijövet szembe talákozott Békassyval.

Annyira meg volt indulva, hogy nem bírt szólni. Kezét nyújtotta a főhadnagynak, ki azt szóltanul megcsókolt.

Mindkettőnek szavát a görcsös zokogás elfojtotta.

A grófnő a párbaj után Czeglédre utazott három kis leányáért.

A gróft Erdélyben temetik el.

Háboru.

London, ápril. 23.

A Reuter-ügynökség jelenti:

Elandslage közelében egész nap folyt a csatározás. A burok előre nyomultak s az angolokat bombázni kezdték. Az eredményről még nincs pozitív hír.

London, április 23.

Pretóriából jelentik:

Devett tábornok még mindig bekerítve tartja Wepenert.

A király.

Bécs, ápril. 23.

A király ma hosszabb kihallgatáson fogadta Szögyeny Marich László berlini nagykövetet.

A római zarándoklat.

Budapest, ápril. 23.

A római zarándokokat Császska érsek fogja vezetni.

A főrendiház ülése.

Budapest, ápril. 23.

A főrendiház ma ülést tartott. Az elnöki bejelentések után megválasztották a kvota bizottságot.

A horvát regnikoláris bizottságba beválasztották Wekerle Sándort.

Ezután következett a költségvetés tárgyalása.

Császska György felszólalt az egyetemi vallás alapnak a budgetbe való beállításá ellen.

Wallacsics feleli, hogy a beállítás által az alapok nem fosztatnak meg a katolikus jellegüktől.

Szécsenyi Imre gróf beszélt ezután a magyar faj pusztulásáról.

Solymosi Ödön valláserkölcsei, Zselinszky Róbert gazdasági szempontból szólottak a költségvetéshez.

Majláth József gróf a kazárok bevándorlása ellen erőteljes intézkedést kér, mert a felvidék tönkre megy.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

A kolozsvári tagosítás ügyében.

Sz.: 1414—1900.

urb.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsa a Kolozsvár sz. kir. város egész határára kiterjedő tagosítás ügyében 1899. évi 5072. urb. sz. a. hozzá intézett eljáró-bírói megkeresésvény következtében a kolozsvári adókataszteri összesítést 1900 évi március hó 9-én 7506—1900 sz. a. megküldi:

V é g z é s :

Felzeti tagosítás ügyében, az 1896. évi szeptember hó 26-án megkezdett, de felek egyhangú kérelmére elhalasztott tárgyalás tovább folytatására, jelesen a működő mérnök megválasztására és a költségelőirányzat el készítésére tárgyalási határidőül 1900 évi május hó 14-ik napjának délelőtti 9 óráját a helyszínére, Kolozsvár sz. kir. városba a város közgyűlési termébe tűztem ki; mire összes érdekelteket jelen jogvégzésnek a városi tanács által szokott módon leendő közzététele után azzal idézem meg, hogy a szabályszerű hivatalos eljárást a felek kimaradása esetében is megfogom tartani.

Egyben figyelembe ajánlom érdekelteknél, hogy az eljárási utasítás 62. §-ának utolsó bekezdése értelmében képviselőik csak azokat fogadhatom el, kik megbízóiktól kellő meghatalmazványt adnak be.

Továbbá tekintettel arra, hogy Pataky Viktor mérnök ajánlatában a kikötött díjazásért a tagosítás céljaira nem szükséges munkálatok elkészítésére is kötelezte magát, jelesen:

- 1) A kiosztási munkálatok egy példányát a birtokosság részére;
- 2) A város, rón. kath., görög egyesült és görög keleti, unitárius, lutheranus és ev. ref. egyházak részére új birtokait térképét és birtokíveit;
- 3) Minden egyes birtokosnak a tényleges birtokát is magában foglaló birtokíveit a becsületes kitértetésével — az érdemleges tárgyalást megelőzően — személyenként kiszolgáltatni s miután az államkincstár az 1893. évi 41.353. I. M. sz. a. rendelet szerint a kataszteri czélokra is alkalmas munkarészek átvétele után vízszolgáltatásul a mérnöki szerződésben kikötött mérnöki díjaknak 20 százalékaival a tagosítási költségekhez hozzájárul ugyan; de az 1896 évi május 12. napján 26.764. I. M. sz. a. rendelet szerint csak az illető földbirtokosok különleges érdeklődésben szükséges mérnöki munkálatok díjazásához hozzá nem járul, azok díjazása ki zárólag azokat terheli, a kik saját érdekében megrendelik, ehhez képest utasítom feleket és ajánlkozó mérnököt, hogy a különleges mérnöki munkálatok díjazása iránt külön szerződést kössenek és azt a tárgyalási határidőben adják be, vagy pedig ha a különleges munkálatok díjazása a mérnöki szerződésben foglaltatnék, ezt a díjazást az 1893. évi 356. I. M. sz. a. utasítás 65. §-ához képest az I. sz. a. mint szoros megtartásával kiállított szerződésben külön állapítsák meg és a tagosítás céljaira szükséges mérnöki munkálatokért kataszteri holdként kikötött díjazástól elkülönítve mutassák ki és azon szabályszerű szerződést a tárgyalás kezdetén multhatatlanul adják be; mert különben az állami hozzájárulási összegnek megállapítása közme gyűvrásra nem eszközölhető.

Ügyvéd dr. Haller Rezső, mint tagosítást kérők képviselője felhívatik, hogy kiszállási előlegben, 60 koronát ezen kir. törvényszék elnökségéhez a határidő előtt befizetni sziveskedjék.

A tek. városi tanács köteles ezen végzést a városban, szokott módon, haladéktól közlő közírást tenni, ennek megtörténtéről és idejéről kiállított hivatalos bizonyítványt ide, mielőbb, különbeni felelősség terhével be terjeszteni.

Miről illető felek összes érdekelteket és a megválasztásra ajánlott két mérnököt hivatalból értesítem.

A tordai kir. törvényszék nevében:

Torda, 1900. március hó 24.

P. H.

Székely Miklós

eljáró bíró.

11515—1900. tan.

E végzés ezennel közzététetik.

378. 1—1.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900 április 14-én tartott üléséből.

Dr. Nagy Mór,

h. polgármester.

A Kolozsvári Kisegítő Takarékpénztár Részvény-társaság felszámolás alatt

1900 évi május hó 12-én délután 4 órakor a Kolozsvári Takarékpénztár és hitelbank helyiségében (Főter 7. szám)

Közgyűlést tart.**Tárgysorozat :**

1. Jelentése a felszámolással megbízott intézetnek a felszámolás befejezéséről és annak eredményéről.
2. Jelentése a felügyelőbizottságnak a felszámolás ideje alatt folytatott működéséről.

Ezen közgyűlésre a t. cz. részvényesek azon figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy ezen közgyűlés — folytatása lévén a I. évi április 21-re összehívott, de a részvényesek alapszabályszerű számban való meg nem jelenése következtében érvényesen meg nem tartható közgyűlésnek, a jelen közgyűlés a tagok számára tekintet nélkül is — érvényesen fog határozni.

A közgyűlésen csak azok a részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, a kik részvényeiket a közgyűlést megelőző nap d. u. 5 órájáig az intézetnél (Főter 7. szám) leteszik.

Kolozsvárt, 1900 április hó 21.

Kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság.

384. 1—3.

Winkler s. k.

Szűcs s. k.

Sz. 497—1900.

383. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbíróaság 1899. évi V. I. 435-1 számú végzése következtében dr. Bogdány Lajos tordai ügyvéd által képviselt Tordai népbank szövetkezet javára Wolff Adolf és neje ellen 1200 korona és járuléka erejéig 1900 évi március hó 22-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1819 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabeli butorok és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíróaság 1900. évi V. I. 435-2. számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi január hó 26. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 139 kor. 66 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Nagy-u. 11 sz. leendő osztköltségre 1900. évi május hó 2. napján délelőtti fél 10 órája határidőül kitétik; — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv. cz. 107. és 108. §-a értelmében közzétételükkel, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón adni is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi április hó 17. napján.

Dupschek Ignác,

kir. bír. végrehajtó.

Alapított 1873.

Ajánlom szabadalmazott

Jéghűtőimet;

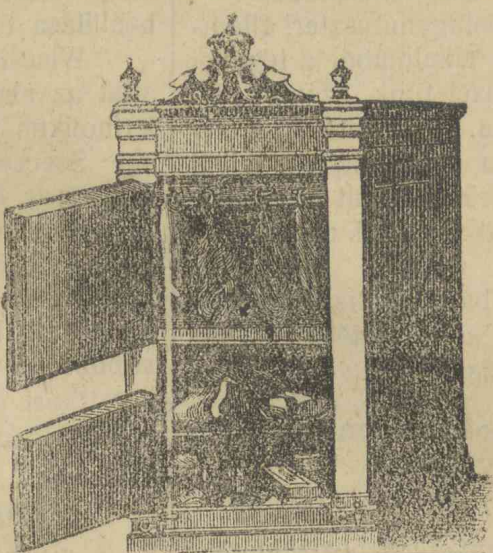
melyek igen takarékos jég-medenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej elárúsítók és privát-házaknak raktáron áll 10 forinttól 200 forintig szolid kivitelben.

Kiváló tisztelettel

SEEMANN J.

lakatos, tűzdes-mérleg, jéghűtő- és fűvőkészítő.

Kívánatra árjegyzék ingyen küldetik!

MELOCCO-FÉLE CEMENT.

Van szerencsém a nagyszerű építő közönséget, építőmestereket és építési vállalkozókat tisztelettel értesíteni, miszerint elismert

I-ső rendű cementgyártmányaimnak

kizárólagos elárusításával Kolozsmegye területére

Bányai Kálmán és Társa urakat

Kolozsvárt, Főter 18. sz.

biztam meg, kiknél a készletből **nagyban és kicsinyben** lesz elárusítva. Midőn felkérném esetleges megbízásait közvetlen fenti czágnak átírt maradok kiváló tisztelettel

MELOCCO L.

cementgyár és beton építési vállalat Budapest.

371. 2—5.

MICHELSTÄDTER S. E. és H.

cipőgyár raktára,

Kolozsvár, Főter 11. szám.

Dus választék

mindennemű**czipőkben!****Elegáns kivitel!**

Legjobb anyag!

Kizárólag saját**gyártmány!!****Határozott, a talpakba nyomott árak.**

Minden évadban képes árjegyzék.

Minden verseny teljesen kizárva!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tehát:

A legelőnyösebb bevásárlási forrás!

244. 18—00.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kiténtetve!!

LÉBER GYULA

= első erdélyi sodronyszövetfonat és szitaáru gyára =

Kolozsvárt, Torda-utca.

Olcsó kerítések.

Ajánlja minden e szakmába vágo munkáit. Ugyint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők sírhegyek stb. bekerítéséhez **göptónasait**, pince, padlás felső világosági, magtár és élezkamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonnattal való bevonását, áthányó rosták, szén, kősz, kavics, föld- és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (mátrázok).

Nemkülönbön sződre festet légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz, és cin-szövetek Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle czélokra igen erősen készítenek és gyári árak szerint számitatnak. Aczélt tükös sodrony kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért fel is huzatik.

223. 14—30.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók!

Kiváló tisztelettel

LÉBER GYULA.**Szép üde és bájos arcot**

csak egyedül a közkedveltségű Kriván-féle

Benzoe-tejcréme és Hattyu-pouder

használatával által lehet elérni,

melynek hatása bámulatos. Par napi használat után szépít, üdít és fehérit. Elűntet minden arcztisztatlanságot és bőrbetegséget is. Az arczbőrnek friss üdeséget és elragadó bájút kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, nem zsíroz. — Felelősség mellett ajánlatik. 1 téglly Benzoe-tejcréme 1 korona. 1 doboz Hattyu-pouder ártalmatlan. ólommentes arczpor (fehér, rózsá, v. crémzin) 1 korona. 1 darab Benzoe-tejszappan 70 fill. — 35 kr.

Mindenmely fogfájást azonnal megszüntetnek a Kriván-féle **Univerzál-fogcsoppek**. 1 doboz használati utasítással 70 fill. — 35 kr.

Kérem a közönséget, hogy rendelésnél, vagy bevásárlásnál, kizárólag **Kriván gyógyszerész** készítményét kérje és fogadja el.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak, Világos. Köszönetemet fejezem ki önnek az általa készített és feltalált Univerzál-fogcsoppekért, melyek egyszerű használatától fogfájásom egy pár perc alatt végleg elállott. Ugyan ezért az ön által feltalált fogcsoppeket fogfájásom szenvedőknek melegen ajánlom. Világos, 1899 január 12-én. Kiváló tisztelettel Norák Kornél s. k. szolgabíró. Előttünk Aknay Andor s. k. Csengey Kálmán s. k.

Fenti készítmények törvényesen védve vannak. — Mindig friss minőségben megrendelhető a készítő:

Kriván János gyógyszerésztől Világos, (Arad megye.)

6 korona rendelésnél franco szállítás és csomagolás!

Főraktár Budapest: **Török József** gyógyszerésznél, király-utca 12. A fenti szerek kaphatók azonkívül gyógýtárakban, drogá- és illatszer üzletekben. 160. 10—40.

Aleg jobb melyet O politzer udvari tanácsos, Schnizler, Kainzbauer tanárok és mások 50 év óta ajánlanak, kétségkívül **dr. Popp J. G.** bécsi cs. és kir. udvari fogorvos

ANATHERIN

szájvíze 1 fnt 40, 1 fnt és 50 kros üvegekben. Bámulatos hatású minden száj- és foghaj, fogfájás, ros, lehellet, ingó fogak ellen, megerősíti a foghúst, megtartja a fogakat a legmagasabb korig és a rágószerveket megvédi a roth. stb. adástól. Fogpor 63 kr. Anatherin fogpaszta üvegszelencében 70 kr. csomagban 35 krajczár, fogplomba 1 forint, illatos nővény-szappan bőrtisztatlanság ellen 30 kr-ért kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer üzletben. Valódi csak oly palackban, mint a milyen az oldalt látható, kék czímkével francia nyelven és czéggemmel aranynyomásban ellátott palack. 358. 6—0.

E l a d ó

Szamosfalva község és határán 30 hold szántó a Szamos mellett,

8 hold szénafű, 3 hold I. oszt. kert a Szamos mentén

1000 négyszögöl házastelek az országot mellett és 3 hold erdő!

Értekezhetni: Kolozsvárt, Görbeszappan-u. 23. sz. a.

347. 3—3.

Az erdélyrészi városok és községek előjárósága és tűzoltó-testületek

tisztelettel értesítetnek, hogy elromlott, elavult, vagy eltörött **tűzoltó fecskendőiket, szívó és nyomó tömlőiket** és bármily **felszereléseiket** az alanti czimre küldjék be, hol **gyorsan és alaposan kijavíttatnak**, esetleg **ujjakkal kicseréltetnek a legolcsóbb árak mellett.**

Bányai Kálmán és Társai

Kolozsvár, Főter 18. szám,

a budapesti szivattyu- és gépgyár részv. társaság, ezelőtt Walsér Ferencz képviselősége.

372. 2—5.

DUPPAUI ZAB**Királyné tengeri**

50 kilónként 7 korona beküldése mellett — 10 mm.-án felül 10 százalék engedménnyel — rendelhető

GRÓF TELEKI ÁRVED UR

drassói uradalmában u. p. Konczá.

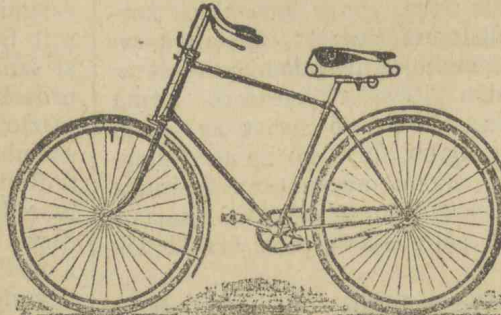
Ugyanott még néhány elsőrendű **magyar bika**, továbbá: **vadgesztenye és kőris sorfák**, kőris és tölgyesemeték kaphatók. 334. 10—10.

Tauffer Ferencz Utóda Kolozsvárt,

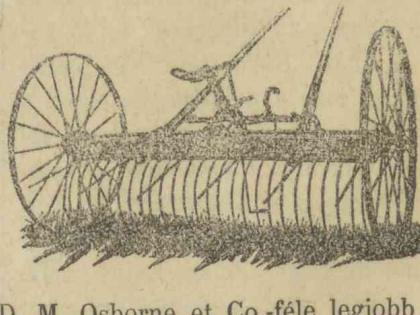
Belközép-utca 5. sz. — Telefon szám 201.

Magkereskedés.

Megbízható, csiraképes, gazdasági, vetemény és virágmagvak. Lóher, luczerna, répá és fűmagvak. Raphia hárs, oltóviasz, fazédulák, gabona-zsák, löherés-zsák, ponyva. Nagy árjegyzék kívánatra bérmentve.

Kerékpár-raktár.

Állandó nagy kerékpár-raktár, a sportkörökben legkedveltebb elsőrendű gyártmányokból. Rendkívül olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Nagy raktárt tartok kerékpárfelszerelésekből Pneumatic-burkolat és létezőmlő minden mérethben készleten van. Részletes árjegyzék rendelkezésre állanak. Javítóműhely.

Gazdasági gépek.

D. M. Osborne et Co.-féle legjobb kéveköttő és marokrakó-aratógépek, fűkaszálok, szénagyűjtő, cséplőgépek, gőz, lö- és kézerőre; osták, trieurók, szecska- és répvágók, tö, rökbuza-morzsolók, darálók stb. — Árjegyzék ingyen.

357. 5—0.